

***STANDARDY OCHRONY
MAŁOLETNICH
PRZED KRZYWDZENIEM***

***W ZESPOLE SZKÓŁ
PONADPODSTAWOWYCH
IM. GEN. WŁADYSŁAWA SIKORSKIEGO
W POMIECHÓWKU***

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. *O przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.)
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. *O zmianie ustawy – Kodeks Rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. *O przeciwdziałaniu przemocy domowej* (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie *procedury Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”* (Dz.U. z 2023 r. poz.1870).
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. *Karta Nauczyciela* (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz. 984 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz. 900 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie *zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1798).

WSTĘP

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez placówkę oświatową jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownicy dbają o to, aby każdy uczeń był traktowany z szacunkiem, a jego potrzeby zostały uwzględnione. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie zarówno przez pracownika, jak i ze strony rówieśników czy rodziców. *Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem* mają na celu wspomagać pracę placówki w dbaniu o bezpieczeństwo fizyczne oraz psychiczne każdego ucznia.

FORMY KRZYWDZENIA DZIECI:

Prawnie istnieje wiele różnych form krzywdzenia dzieci, które są traktowane jako przestępstwa lub naruszenia praw dziecka. Poniżej niektóre z tych form krzywdzenia dzieci według prawa:

1) Fizyczne znęcanie się nad dzieckiem:

Polega na zadawaniu dziecku bólu lub obrażeń fizycznych przez opiekuna lub inną osobę dorosłą, co może obejmować bicie, kopanie, szarpanie czy inne formy przemocy fizycznej. Często to rodzice, opiekunowie lub inni członkowie rodziny są odpowiedzialni za fizyczne znęcanie się nad dziećmi.

2) Nadużywanie emocjonalne lub psychiczne:

Obejmuje działania, które mogą znacznie wpływać na zdrowie psychiczne dziecka, takie jak poniżanie, zastraszanie, upokarzanie, wyśmiewanie, groźby lub zaniedbywanie emocjonalne. To forma przemocy, która nie zawsze pozostawia widoczne ślady fizyczne, ale może mieć długotrwałe skutki na psychikę dziecka.

3) Wykorzystywanie seksualne:

To działania seksualne wymuszone lub narzucone dziecku przez osobę dorosłą, włączając w to gwałt, molestowanie seksualne, produkcję, dystrybucję lub posiadanie pornografii dziecięcej i inne formy przemocy seksualnej.

4) Zaniedbywanie:

Zaniedbywanie dziecka polega na braku odpowiedniej opieki, nadzoru lub wsparcia przez opiekuna lub rodzica, co może prowadzić do braku jedzenia, ubrania, opieki medycznej, edukacji czy bezpieczeństwa.

5) Przymusowe małżeństwo:

Przymusowe małżeństwo polega na zmuszaniu dziecka do zawarcia małżeństwa przeciw jego woli, co jest naruszeniem praw człowieka i dziecięcych.

6) Praca dzieci:

Nakładanie na dziecko prac, które są nieodpowiednie dla jego wieku lub stanu zdrowia, lub które naruszają jego prawa do edukacji i rozwoju.

7) Handel dziećmi:

To wykorzystywanie dzieci w celach handlowych, włączając w to handel ludźmi, sprzedaż, przymusową pracę, prostytucję czy wykorzystywanie w celach zorganizowanej przestępczości.

8) Brak dostępu do edukacji:

Ograniczenie lub uniemożliwienie dziecku dostępu do nauki i edukacji, co jest naruszeniem jego prawa do rozwoju i zdobycia wiedzy.

9) Cyberprzemoc:

To forma przemocy, która ma miejsce online i obejmuje zachowania takie jak hejtowanie, szantaż, zastraszanie czy rozpowszechnianie obraźliwych treści.

10) Zmuszanie do udziału w działaniach przestępczych:

Zmuszanie dziecka do uczestnictwa w działaniach przestępczych, takich jak kradzieże, handel narkotykami czy inne przestępstwa.

11) Przemoc domowa, czyli działania lub zaniechania:

- narażające osobę doznającą przemocy na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

§ 1

Standardy, w Zespole Szkół Ponadpodstawowych im. gen. Władysława Sikorskiego w Pomiechówku, w sposób dostosowany do charakteru i rodzaju określają w szczególności:

1. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem szkoły, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec uczniów.
2. Zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu młodzieży.
3. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie Sądu Rodzinnego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”.
4. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.
5. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie kadry pedagogicznej i niepedagogicznej do stosowania standardów, zasady przygotowania pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

6. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.
7. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.
8. Sposób dokumentowania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru ucznia i zasady przechowywania dokumentów.
9. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.
10. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.
11. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.
12. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

§ 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem szkoły, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec uczniów

1. Pracownicy pedagogiczni i niepedagogiczni szkoły posiadają odpowiednią wiedzę i niezwłocznie reagują na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich, stosując procedurę zapewniającą bezpieczne relacje między uczniami a personelem.
2. W związku z dostrzeżeniem czynników ryzyka pracownik niezwłocznie informuje dyrektora, koordynatora, rodziców i zostaje wdrożona Procedura podejmowania interwencji w sytuacji krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.
3. Każdy pracownik szkoły:
 - 1) w stosunku do uczniów cechuje się życzliwością, wyrozumiałością, cierpliwością, a jednocześnie stanowczością i konsekwencją w zakresie przestrzegania obowiązujących w szkole i społeczeństwie zasad postępowania, norm moralnych oraz przepisów prawa,
 - 2) nie faworyzuje nikogo, wykazuje się obiektywizmem, sprawiedliwością, bezinteresownością i szacunkiem w traktowaniu i ocenie każdego ucznia,
 - 3) szanuje godność ucznia jako osoby: akceptuje go, uznaje jego prawa,

- 4) rozwija samodzielność myślenia i refleksyjność młodzieży oraz pozwala uczniom wyrażać własne poglądy w sposób akceptowany społecznie,
 - 5) traktuje indywidualnie każde dziecko, starając się rozumieć jego potrzeby oraz wspomagać możliwości,
 - 6) docenia i szanuje, uwzględnia potrzeby i działa w interesie małoletniego,
 - 7) nie stosuje żadnej z form przemocy,
 - 8) nigdy nie dotyka dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny lub naruszający integralność fizyczną dziecka,
 - 9) nie utrwała wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych,
 - 10) ujawnia dane wrażliwe i inne informacje dotyczące dziecka tylko osobom uprawnionym, gdy wynika to z sytuacji małoletniego,
 - 11) nie nawiązuje z dzieckiem jakichkolwiek relacji o niewłaściwym charakterze (m.in. romantycznych lub seksualnych, w tym uwagi, żarty, zachowania, gesty lub udostępnianie małoletnim nieodpowiednich treści, substancji psychoaktywnych itp.) ani nie składa mu propozycji o nieodpowiednim charakterze,
 - 12) nie wchodzi w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka prowadzących do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych,
 - 13) kontaktuje się z dzieckiem (w formie telefonicznej, mailowej lub przy wykorzystaniu innych kanałów komunikacji) wyłącznie w celach edukacyjnych lub wychowawczych,
 - 14) reaguje niezwłocznie, zgodnie z przyjętymi procedurami, na niestosowne zachowania innych wobec małoletniego.
4. Pracownicy monitorują sytuację i udzielają wsparcia małoletniemu oraz jego rodzinie.

§ 3

Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu młodzieży

1. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie (np. pracownicy szkoły).

W przypadku podejrzenia, że dziecko:

- a) doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie (np. złamanie, zasinienie, wybicie zęba, zranienie, pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała), należy:
 - zadbać o bezpieczeństwo dziecka i odseparować je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
 - zawiadomić Dyrektora,
 - wezwać rodziców dziecka;
 - wezwać pogotowie ratunkowe / policję (pod nr 112)
- b) doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie) lub przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie), należy:
 - zadbać o bezpieczeństwo dziecka i odseparować je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
 - przeprowadzić rozmowę z osobą podejrzaną o krzywdzenie;
 - zawiadomić Dyrektora, który podejmie decyzję o konsekwencjach w stosunku do pracownika (w tym zakończeniu współpracy)
- c) jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw, należy:
 - zadbać o bezpieczeństwo dziecka i odseparować je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
 - przeprowadzić rozmowę z osobą podejrzaną o krzywdzenie;
 - zawiadomić Dyrektora;
 - poinformować na piśmie policję lub prokuraturę, składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.

d) doświadcza innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze), należy:

- zadbać o bezpieczeństwo dziecka i odseparować je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- przeprowadzić rozmowę z osobą podejrzaną o krzywdzenie;
- zawiadomić Dyrektora, który przeprowadzi rozmowę dyscyplinującą, a w przypadku braku poprawy zakończyć współpracę z pracownikiem

2. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę nieletnią, czyli taką, która nie ukończyła 17 roku życia.

W przypadku podejrzenia, że dziecko:

a) doświadcza ze strony innego dziecka przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu (np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie, pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała), wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie, należy:

- zadbać o bezpieczeństwo dziecka i odseparować je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- przeprowadzić rozmowy z dziećmi uwikłanymi w przemoc;
- przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami dzieci uwikłanych w przemoc;
- zawiadomić Dyrektora;
- równolegle powiadomić najbliższy sąd rodzinny lub policję wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa;

b) doświadcza ze strony innego dziecka jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze), należy:

- zadbać o bezpieczeństwo dziecka i odseparować je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- przeprowadzić rozmowy z dziećmi uwikłanymi w przemoc;

- przeprowadzić rozmowę osobno z rodzicami dziecka krzywdzącego i krzywdzonego oraz opracować działania naprawcze;
- w przypadku powtarzającej się przemocy powiadomić Dyrektora, a następnie powiadomić lokalny sąd rodzinny, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny.

3. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica lub opiekuna.

Podjezwasz, ze dziecko:

1. Doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu (np. złamanie, zasinienie, wybitcie zęba, zranienie, pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała), wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie, należy:
 - zadbać o bezpieczeństwo dziecka i odseparować je od rodzica/opiekuna podejrzanego o krzywdzenie;
 - powiadomić Dyrektora;
 - zawiadomić policję (pod nr 112).
2. Doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze), należy:
 - zadbać o bezpieczeństwo dziecka;
 - przeprowadzić rozmowę z rodzicem/opiekunem podejrzanym o krzywdzenie;
 - powiadomić o możliwości wsparcia psychologicznego;
 - w przypadku braku współpracy rodzica/ opiekuna lub powtarzającej się przemocy powiadomić Dyrektora oraz powiadomić pisemnie właściwy ośrodek pomocy społecznej ; równoległe złożyć do sądu rodzinnego wniosek o wgląd w sytuację rodziny.
3. Doświadcza zaniedbania lub rodzic/opiekun dziecka jest niewydolny wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), należy:
 - zadbać o bezpieczeństwo dziecka;

- porozmawiać z rodzicem/opiekunem;
- powiadomić o możliwości wsparcia psychologicznego i/lub materialnego;
- w przypadku braku współpracy rodzica/ opiekuna powiadomić Dyrektora oraz powiadomić pisemnie właściwy ośrodek pomocy społecznej.

4. Jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw, należy:

- zadbać o bezpieczeństwo dziecka i odseparować je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- przeprowadzić rozmowę z osobą podejrzaną o krzywdzenie;
- zawiadomić Dyrektora;
- poinformować na piśmie policję lub prokuraturę, składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.

§ 4

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”

1. Dyrektor szkoły powołuje koordynatora do spraw podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu młodzieży.
2. Funkcję koordynatora pełni pedagog szkolny, a w jego zastępstwie psycholog.
3. Pracownik, po zidentyfikowaniu ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodziców lub opiekunów ucznia, innego małoletniego lub pozyskaniu takiej informacji od innych osób, niezwłocznie interweniuje, następnie informuje o tym Dyrektora szkoły, koordynatora i wychowawcę oddziału oraz sporządza protokół interwencji.
4. Protokół interwencji, o którym mowa powyżej, stanowi *Załącznik nr 1*.
5. W związku z podejrzeniem ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego przez pracownika koordynator lub Dyrektor szkoły natychmiast izoluje małoletniego od potencjalnego sprawcy, zawiadamia policję i podejmuje dodatkowe kroki jako pracodawca (zgodne z przepisami prawa).

6. W każdym z przytoczonych przypadków małoletni zostaje niezwłocznie otoczony opieką i wsparciem psychologa, wychowawcy oddziału i innych specjalistów wg potrzeb.
7. Koordynator zawiadamia rodziców lub opiekunów o incydencie, informuje o stanie małoletniego np. konieczności interwencji medycznej (badania lekarskiego) oraz o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec małoletniego.
8. W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, pracownik niezwłocznie informuje odpowiednie służby (Policja, Pogotowie Ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 997/999, a następnie informuje koordynatora, Dyrektora szkoły i rodziców lub opiekunów oraz uzupełnia wymieniony w punkcie 3 i 4. protokół interwencji. Kolejne kroki postępowania w tej sytuacji leżą w kompetencjach ww. instytucji.
9. Szkoła obejmuje małoletniego i jego rodziców lub opiekunów pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
10. Po ustaleniu, że problem krzywdzenia nie wymaga sięgnięcia po środki represji karnej wobec rodziny i izolowania od niej dziecka oraz, że nie zachodzi zagrożenie zdrowia lub życia małoletniego, koordynator, w porozumieniu z Dyrektorem, organizuje spotkanie z rodzicami lub opiekunami małoletniego w obecności: koordynatora, psychologa i pracownika, który zgłosił incydent oraz w razie potrzeby innych specjalistów.
11. Podczas ww. spotkania zostają określone sposoby wsparcia i reagowania z uwagi na sytuację małoletniego. Ze spotkania sporządza się notatkę.
12. W przypadku, gdy źródłem krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia są rodzice albo opiekunowie, koordynator lub Dyrektor, jeżeli zachodzi taka potrzeba, po ocenie sytuacji, powiadamia niezwłocznie właściwe instytucje i organy (Policję, Sąd Rodzinny, Ośrodek Pomocy Społecznej, przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego oraz wdrażana jest procedura „Niebieskie Karty”).
13. Koordynator we współpracy z zespołem nauczycieli i specjalistów pracujących z małoletnim przygotowują propozycję objęcia go pomocą psychologiczno-pedagogiczną, także we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną lub specjalistyczną, jeżeli zachodzi taka potrzeba.
14. Jeżeli rodzice lub opiekunowie odmawiają współpracy albo podjęcia działań proponowanych przez szkołę, mimo trudnej sytuacji małoletniego, Dyrektor szkoły w porozumieniu z koordynatorem składa niezwłocznie zawiadomienie

o podejrzeniu przestępstwa do Policji, Prokuratury oraz wniosek o wgląd w sytuację dziecka do Sądu Rodzinnego.

15. W przypadku przemocy rówieśniczej, innych zachowań ryzykownych ze strony małoletnich, pomocą psychologiczno-pedagogiczną i wsparciem należy objąć również uczniów będących jej inicjatorami lub świadkami, biorąc pod uwagę potrzebę współpracy w tym zakresie z rodzicami lub opiekunami, a także z instytucjami zewnętrznymi wg potrzeb.
16. W sytuacji, gdy rodzice lub opiekunowie małoletniego, będącego inicjatorem przemocy i innych zachowań ryzykownych powtarzających się, nie podejmują współpracy ze szkołą, Dyrektor lub koordynator, po ocenie stopnia zagrożenia, zawiadamia właściwe instytucje.
17. W zakresie wymienionych powyżej działań szkoła współpracuje również z zakładami pracy, w których uczniowie odbywają praktyczną naukę zawodu oraz ośrodkami prowadzącymi turnusy doształcania teoretycznego młodocianych pracowników.

§ 5

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

1. Monitorowanie standardów powinno być podejmowane przez wszystkich pracowników, ze szczególnym uwzględnieniem działań Dyrektora szkoły oraz koordynatora m.in. poprzez obserwację, badania ankietowe, umożliwienie społeczności szkolnej przekazywania informacji w sposób bezpieczny i poufny.
2. Standardy podlegają monitorowaniu i modyfikowaniu podczas bieżącej pracy (wg potrzeb szkoły) oraz obowiązkowej weryfikacji co 2 lata. Dyrektor szkoły we współpracy z koordynatorem ustala:
 - a) sposoby weryfikacji,
 - b) terminy jej przeprowadzenia, we współpracy z pracownikami, uczniami i rodzicami lub opiekunami, a także innymi osobami, instytucjami (wg potrzeb),
 - c) sposób opracowania i wykorzystania wniosków z przeprowadzonej weryfikacji, które powinny zostać udokumentowane pisemnie i przedstawione pracownikom, uczniom, rodzicom lub opiekunom.
3. W badaniach zaleca się uwzględnienie następujących zagadnień:

- a) znajomość procedur przez członków szkolnej społeczności,
 - b) występowanie zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia dzieci,
 - c) stosowanie procedur przez pracowników szkoły,
 - d) skuteczność stosowanych procedur,
 - e) charakter i przebieg interwencji,
 - f) proponowany kierunek i zakres modyfikacji standardów.
4. Wzór formularza ankiety, który może zostać wykorzystany w celu ewaluacji standardów stanowi *Załącznik nr 2*.
 5. Zmodyfikowane standardy zostają zamieszczone na stronie internetowej szkoły, BIP, przyjętym miejscu ogłoszeń oraz przedstawione pracownikom, uczniom i rodzicom lub opiekunom.

§ 6

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie kadry pedagogicznej i niepedagogicznej do stosowania standardów, zasady przygotowania pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

1. Za przygotowanie kadry pedagogicznej i niepedagogicznej do stosowania standardów odpowiedzialny jest Dyrektor szkoły.
2. Każdy pracownik ma obowiązek zapoznania się ze standardami.

§ 7

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

1. Uczniowie i rodzice lub opiekunowie zapoznawani są z dokumentem w sposób ustalony przez Dyrektora, według aktualnych możliwości, np. na zajęciach z wychowawcą, zebraniu z rodzicami, konsultacjach, wiadomości przesłanej przez dziennik elektroniczny..

§ 8

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

1. Za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia odpowiadają wszyscy pracownicy pedagogiczni i niepedagogiczni szkoły.
2. Osobami, które podejmują interwencję w pierwszej kolejności są Dyrektor szkoły oraz koordynator.

§ 9

Sposób dokumentowania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru ucznia i zasady przechowywania dokumentów

1. Osoba podejmująca interwencję wypełnia protokół i sporządza inne dokumenty określone w standardach.
2. Dokumentacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej sporządzana i przechowywana jest zgodnie z odrębnymi zasadami.
3. Wszelkie dokumenty związane z incydentami i zdarzeniami zagrażającymi dobru ucznia przechowywane są w ustalony w szkole sposób, który uniemożliwia dostęp osobom nieuprawnionym.

§ 10

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

1. W oddziaływaniach wychowawczo-profilaktycznych uwzględnione są działania mające na celu rozwijanie postawy odrzucającej wszelkie formy agresji i przemocy, z uwzględnieniem diagnozowanych corocznie czynników ryzyka i czynników chroniących.
2. Pracownicy pedagogiczni i niepedagogiczni zawsze stanowczo i konsekwentnie reagują na każdy, nawet incydentalny przejaw agresji i przemocy, a także wskazują zachowania i postawy pożądane.
3. Niedozwolone jest stosowanie jakichkolwiek form agresji i przemocy.

4. Uczniowie są wychowywani w poczuciu bycia członkami wspólnoty–szkolnej społeczności i ponoszą odpowiedzialność za jej kształtowanie, zachowując równe prawa i obowiązki w tym względzie.
5. W przypadku naruszenia bezpieczeństwa w zakresie relacji między małoletnimi uczniami zgłasza ten fakt koordynatorowi, Dyrektorowi szkoły lub innemu pracownikowi szkoły i wdrażane są procedury opisane w niniejszym dokumencie. Działania podejmowane są również w przypadku stwierdzenia przez pracownika szkoły podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia ucznia.
6. Każdy uczeń jest zobowiązany do przestrzegania zasad zachowania, a przede wszystkim:
 - a) troszczy się o bezpieczeństwo swoje i innych,
 - b) potrafi rozwiązywać problemy w sposób konstruktywny,
 - c) jest asertywny,
 - d) potrafi umiejętnie komunikować się z otoczeniem i współpracować,
 - e) umie poprosić o pomoc,
 - f) potrafi dbać o potrzeby swoje i innych,
 - g) potrafi nawiązywać poprawne relacje z innymi,
 - h) przeciwstawia się wszelkim przejawom agresji i przemocy,
 - i) odznacza się wysoką kulturą osobistą,
 - j) kieruje się w życiu wartościami i zasadami moralnymi,
 - k) potrafi dokonywać właściwych wyborów i podejmuje decyzje kierując się priorytetami moralnymi,
 - l) szanuje innych ludzi.

§ 11

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

1. Uczniowie korzystają z urządzeń elektronicznych dostępnych na terenie szkoły pod opieką i nadzorem oraz za zgodą nauczycieli, a także ściśle stosują się do obowiązujących w tym względzie zasad i regulaminów.
2. Szczegółowe zasady korzystania z urządzeń elektronicznych, w tym telefonów komórkowych, zawarte są w Statucie Szkoły – o czym każdy małoletni i rodzic

lub opiekun zostaje poinformowany przez wychowawcę oddziału na początku roku szkolnego.

3. Uczniowie zobowiązani są do przestrzegania zasad wskazanych w punkcie 2, wśród których wymienić można w szczególności:
 - 1) uczeń na odpowiedzialność swoją i rodziców lub opiekunów przynosi do szkoły telefon komórkowy albo inne urządzenia elektroniczne,
 - 2) w czasie zajęć używanie telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych możliwe jest jedynie w następujących przypadkach:
 - a) nagłe i pilne okoliczności, np. zagrożenie zdrowia i życia,
 - b) szczególne sytuacje na podstawie upoważnienia Dyrektora szkoły,
 - c) wykorzystanie urządzeń podczas zajęć edukacyjnych jako pomocy dydaktycznych.
 - 3) Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej i fotografowanej, a jeśli ma to miejsce w czasie lekcji dodatkowo konieczna jest zgoda nauczyciela prowadzącego zajęcia.

§ 12

Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

1. Szkoła zapewniając małoletnim dostęp do Internetu, wdraża i aktualizuje systemy i oprogramowania zabezpieczające przed dostępem do niewłaściwych treści oraz złośliwym oprogramowaniem, w tym filtrujące treści, wyznaczając osoby odpowiedzialne.
2. W szkole w miarę możliwości prowadzone są działania, w tym warsztaty i szkolenia, w zakresie profilaktyki oraz umiejętności bezpiecznego korzystania z Internetu oraz przygotowywania uczniów do właściwego i świadomego odbioru i wykorzystania mediów.
3. Podejmowane są działania wychowawczo-profilaktyczne uwzględniające pojawiające się problemy związane m.in. z funkcjonowaniem uczniów w sieci Internet, cyberprzemocą w współpracy wg potrzeb z instytucjami zewnętrznymi, w tym Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.
4. W przypadku stwierdzenia lub powzięcia informacji o występującej cyberprzemocy, pracownicy niezwłocznie reagują wg następujących zasad:

- a) uczniowi natychmiast udzielana jest niezbędna pomoc,
- b) problem zgłoszony zostaje Dyrektorowi szkoły lub koordynatorowi, rodzicom lub opiekunom,
- c) po ocenie sytuacji przez koordynatora i Dyrektora, jeżeli zachodzi potrzeba, powiadamiane organy zewnętrzne (Pomoc Społeczna, Policja, Sąd Rodzinny, PCPR),
- d) sporządzany jest protokół interwencji,
- e) zespół nauczycieli i specjalistów udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej pokrzywdzonemu małoletniemu (a także małoletniemu będącemu sprawcą) we współpracy z rodzicami lub opiekunami oraz wg potrzeb z instytucjami zewnętrznymi,
- f) w przypadku braku współpracy ze strony rodziców lub opiekunów małoletniego podejrzanego lub będącego odpowiedzialnym za cyberprzemoc, koordynator i Dyrektor, po dokonaniu oceny sytuacji i poinformowaniu rodziców lub opiekunów, jeżeli zachodzi taka konieczność, powiadamiają właściwe instytucje i organy (Ośrodek Pomocy Społecznej, Policję, Sąd Rodzinny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie).

§13

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. Uczeń, który czuje się pokrzywdzony przez innych, w tym przez innych uczniów, zgłasza ten fakt wybranemu pracownikowi szkoły.
2. Wszelkie zauważone przejawy agresji i przemocy, powinny być niezwłocznie przerwane przez pracownika lub inne osoby będące świadkami incydentu.
3. Pracownik po powzięciu informacji dotyczących krzywdzenia małoletniego zawiadamia o tym koordynatora i dyrektora szkoły oraz wypełnia protokół interwencji.
4. Koordynator lub Dyrektor szkoły zawiadamiają wychowawcę oddziału oraz rodziców lub opiekunów ucznia oraz wg potrzeb innych specjalistów.
5. Nauczyciele i specjaliści pracujący z małoletnim podejmują niezwłocznie działania mające na celu zniwelowanie przejawów agresji i przemocy, a także wszelkich niewłaściwych zachowań małoletnich we współpracy wg potrzeb z instytucjami, organizacjami

udzielającymi pomocy dzieciom i młodzieży, Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, w tym specjalistycznymi.

6. Uczniowie zostają objęci niezbędnymi formami pomocy psychologiczno - pedagogicznej.
7. Jeżeli Dyrektor we współpracy z koordynatorem i zespołem nauczycieli i specjalistów udzielających uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, stwierdzi taką konieczność, wówczas powiadamia organy zewnętrzne (instytucje Pomocy Społecznej, Policję, Sąd Rodzinny, PCPR) o zaistniałej sytuacji oraz potrzebie, np. wglądu w sytuację rodzinną dziecka.
8. Koordynator we współpracy z wychowawcą oddziału, pracownikiem, który stwierdził zagrożenie lub wystąpienie krzywdzenia małoletniego, nauczycielami i specjalistami (wg potrzeb) organizuje spotkanie z rodzicami małoletniego (przedstawia ustalone przez ww. zespół formy i sposoby pomocy psychologiczno-pedagogicznej, którą ma zostać objęty małoletni).
9. O objęciu małoletniego, który jest podejrzany lub dopuścił się krzywdzenia innego małoletniego, a także ustalonych dla niego formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jego rodzice lub opiekunowie zostają powiadomieni na odrębnym spotkaniu.
10. W przypadku braku współpracy ze szkołą rodziców lub opiekunów ucznia podejrzanego o krzywdzenie lub krzywdzącego małoletniego – Dyrektor współdziałając z koordynatorem, podejmuje, po ocenie sytuacji, decyzję o ewentualnym zawiadomieniu organów zewnętrznych (Pomocy Społecznej, Policji, Sądu Rodzinnego, PCPR).
11. Szkoła prowadzi działania wychowawczo-profilaktyczne uwzględnione w Programie Wychowawczo – Profilaktycznym w celu zapobiegania i uświadamiania niewłaściwych zachowań, przemocy, innych form krzywdzenia małoletnich.

Załącznik nr 1

**PROTOKÓŁ INTERWENCJI W PRZYPADKU STWIERDZENIA PODEJRZENIA
KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIA MAŁOLETNI**

Data i miejsce sporządzenia dokumentu	
Małoletni, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie	
Osoba stwierdzająca wystąpienie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie małego	
Data podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małego oraz miejsce zdarzenia	
Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małego	
Opis rodzaju podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małego	

<p>Osoby i instytucje, które zostały powiadomione, w tym formy interwencji, m.in.: powiadomienie pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego, uruchomienie procedury „Niebieskie Karty”</p>	
<p>Data i opis udzielonej pomocy, formy otoczenia opieką małoletniego bezpośrednio po stwierdzeniu lub podejrzeniu incydentu, w tym we współpracy z koordynatorem, wychowawcą oddziału i nauczycielami specjalistami (psychologiem, pedagogiem, pedagogiem specjalnym wg potrzeb małoletniego), informacje o ewentualnym powiadomieniu Pogotowia ratunkowego, Policji, stwierdzeniu konieczności badania lekarskiego:</p>	
<p>Informacja ze spotkania z rodzicami lub opiekunami:</p>	

<p>Zaplanowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna (małoletniemu, jego rodzicom lub opiekunom, innym uczniom – jeżeli byli np. świadkami lub sprawcami incydentu) zespołu nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, a także informacja o zgodzie rodziców lub opiekunów na udzielanie ww. form pomocy małoletniemu oraz ewentualne działania w przypadku braku współpracy ze strony rodziców lub opiekunów:</p>	
<p>Informacje na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej uczniowi przez szkołę:</p>	
<p>Imiona i nazwiska oraz czytelne podpisy osób sporządzających protokół:</p>	

Załącznik nr 2

Kwestionariusz ankiety dotyczący monitoringu standardów przestrzegania standardów ochrony dzieci w szkole.

Ankieta jest całkowicie anonimowa, dlatego bardzo proszę o udzielenie szczerych i zgodnych z prawdą odpowiedzi.

Pytania:

1. Czy znany jest Pani/Panu dokument „Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem”?

Tak

Nie

2. Czy zapoznała się Pani/Pan się z treścią tego dokumentu?

Tak

Nie

3. Czy stosuje Pani/Pan w swojej pracy zasady tych standardów?

Tak

Nie

4. Czy w Pani/ Pana miejscu pracy przestrzegana są standardy ochrony dzieci przez dorosłych?

Tak

Nie

5. Jeżeli nie to w jakim zakresie?

.....
.....
.....
.....

6. Czy ma Pani/ Pan propozycje dotyczącą zmian standardów ochrony dziecka w naszej szkole?

.....
.....
.....
.....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety

Załącznik nr 3

Wzór zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

.....,
(miejsowość, data)
.....
.....
.....
(dane zawiadamiającego)

Prokuratura Rejonowa w [1]
z siedzibą w
reprezentowana przez:
adres do korespondencji:

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

Niniejszym składam zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwana szkodę małoletniego (imię i nazwisko, data urodzenia) przez (imię i nazwisko domniemanego sprawcy).

Uzasadnienie

W trakcie wykonywania przez (imię i nazwisko pracownika/wolontariusza) czynności służbowych - wobec małoletniej/go.....imię i nazwisko), dziecko ujawniło niepokojące treści dotyczące relacji z [2].

Dalszy	opis	podejrzenia	popelnienia
przestępstwa
.....
.....
.....

Mając na uwadze powyższe informacje, a także dobro i bezpieczeństwo małoletniej/małoletniego wnoszę o wszczęcie postępowania w tej sprawie.

Osobą mogącą udzielić więcej informacji jest (*imię, nazwisko, telefon, adres do korespondencji*).

Wszelką korespondencję w sprawie proszę przysyłać na adres korespondencyjny, z powołaniem się na numer i liczbę dziennika pisma.

.....
 podpis osoby upoważnionej

1] Zawiadomienie należy złożyć do prokuratury rejonowej/policji właściwej ze względu na miejsce popelnienia przestępstwa.

[2] Opis sytuacji, która miała miejsce. Należy uzupełnić zgodnie z tym, co się wydarzyło (ważne jest, by zaznaczyć np.: kiedy i gdzie miało miejsce zdarzenie, kto mógł je widzieć/wiedzieć o nim, kto mógł popelnić przestępstwo).

Załącznik nr 4

Wzór wniosku o wgląd w sytuację rodziny

.....,

(miejsowość, data)

Wnioskodawca:

reprezentowany przez:

adres do korespondencji:

Sąd Rejonowy

w

III Wydział Rodzinny i Nieletnich^[1]

Uczestnicy postępowania:

(imiona i nazwiska rodziców)

zam.

(adres zamieszkania)

rodzice małoletniego:

(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego

(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia^[2]) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

Z informacji uzyskanych od pracowników będących w kontakcie z małoletnim/ą wynika, że Rodzina nie ma założonej Niebieskiej Karty.

Mając powyższe fakty na uwadze można przypuszczać, że dobro małoletniego
jest zagrożone, a nie wykonują właściwie władzy rodzicielskiej.
Dlatego wniosek o wgląd w sytuację rodzinną małoletniego/ją i ewentualne wsparcie rodziców
jest uzasadniony.

Pracownikiem opiekującym się małoletnim/ą w organizacji jest.....(imię,
nazwisko, telefon służbowy, adres placówki).

.....

(podpis)

Załączniki:

1. *Ew. dokumenty, jeśli są dostępne,*
2. Odpis pisma.

^[1] Wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, nie zameldowania.

^[2] Należy zawsze podać imię i nazwisko dziecka i adres jego pobytu. Tylko w takim wypadku sąd może skutecznie pomóc, m.in. poprzez wysłanie do rodziny kuratora na wywiad.